

**Клепиков М. І.**, здобувач освіти,  
науковий керівник: **Мельничук М. О.**, к.е.н.,  
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж  
Державного торговельно-економічного університету»

## **ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА**

Можливості економічного розвитку підприємства в значній мірі визначаються його інвестиційним потенціалом. Зважаючи на важливість інвестиційного розвитку як підприємств, так і держави, актуальною постає проблема визначення основних чинників, що зумовлюють інвестиційний потенціал, гальмуючи або прискорюючи інвестиційні процеси на підприємствах.

Проблемою визначення та класифікації чинників впливу на інвестиційний потенціал займалися такі вітчизняні вчені як Андріанов Ю., Бланк І., Конюхов В., Литюга Ю., Поважний С. та інші. Кожен з них, виходячи з мети свого дослідження, висвітлює той чи інший підхід до класифікації чинників впливу на інвестиційний потенціал підприємства. Однак, незважаючи на значну кількість наукових поглядів, на сьогодні відсутня єдина загальновизнана класифікація чинників впливу на інвестиційний потенціал підприємства.

На підставі проведеного аналізу та систематизації різних наукових поглядів пропонується чинники впливу на інвестиційний потенціал поділяти наступним чином:

1. За характером впливу та об'єктивністю виникнення: об'єктивні, суб'єктивні та об'єктивно-суб'єктивні фактори [1–3].

2. За рівнем та масштабами впливу: зовнішні та внутрішні чинники.

Об'єктивні чинники – це чинники, на які підприємство не має змоги здійснювати вплив. До них можна віднести загальнополітичну ситуацію в країні, рівень та форми міжнародної співпраці, режим митної та фіскальної політики, рівень розвитку фінансової інфраструктури, страхових ринків, законотворчу діяльність тощо, тобто фактори, зумовлені навколишнім середовищем підприємства.

До групи суб'єктивних чинників можна віднести кадрову, виробничу, маркетингову, збутову, інвестиційну політику підприємства, близькість розташування діяльності до ринків праці, сировини і матеріалів, наявність та якість природних ресурсів, висококваліфікованих кадрів тощо. Ці чинники належать до внутрішнього середовища підприємства, що обумовлює можливість впливу на них з боку управлінського персоналу підприємства.

Група об'єктивно-суб'єктивних факторів містить особливу низку чинників впливу на інвестиційний потенціал підприємства на рівні галузі. До таких чинників слід віднести загальну державну політику підтримки та розвитку галузей економіки, грошово-кредитну політику в галузі, інтелектуально-інноваційний розвиток галузі, інфраструктуру регіону, загальний економічний стан галузі. Об'єктивно-суб'єктивні чинники спираються на потреби та вимоги розвитку галузі. Ці чинники можна вважати в певній мірі регульованими підприємством: регуляторна економічна політика держави на галузевому рівні спирається на потреби конкретних підприємств та формується з урахуванням їхньої позиції та вимог розвитку.

Зовнішні чинники (чинники зовнішнього середовища) поділяються на чинники прямої та непрямой дії [1–3].

До системи чинників непрямой дії, що впливають на інвестиційний потенціал підприємства, слід віднести:

- політико-інституціональні: стабільність політичної влади; стабільність податкової політики; міждержавні угоди; державна політика підтримки окремих галузей економіки тощо;
- економічні: рівень інфляції; динаміка обсягів продукції та цін на неї; фінансові результати за видами економічної діяльності; середній офіційний курс національної грошової одиниці до іноземних валют; кредити, надані банками-резидентами;

– науково-технічні: питома вага джерел фінансування капітальних інвестицій; освоєння нових видів продукції; питома вага підприємств, що впроваджували інновації; динаміка обсягів капітальних інвестицій України, прямих іноземних інвестицій до України.

До системи чинників прямої дії, що впливають на інвестиційний потенціал підприємства, слід віднести такі:

– конкуренти (позиції на ринку; рівень прибутку; стабільність фінансового становища; розвиненість маркетингу; гнучкість фінансової політики);

– постачальники (близькість розташування; розвиненість транспортної мережі; рівень цін на сировину і матеріали; стабільність та надійність постачань матеріалів та комплектуючих).

До внутрішніх чинників впливу на інвестиційний потенціал, насамперед, належать такі: сформований обсяг інвестиційних ресурсів; обсяг і структура фінансових ресурсів, що потенційно можуть формувати інвестиційні ресурси; доступ до фінансового ринку; рівень організаційного забезпечення управління розміщенням інвестиційних ресурсів; внутрішні пріоритети розвитку носія інвестиційного потенціалу тощо.

Перспективи розвитку підприємств залежать від ефективного управління їх інвестиційним потенціалом. Для досягнення успіхів у сучасних умовах господарювання, підприємство повинно постійно підтримувати високий рівень свого інвестиційного потенціалу, який забезпечується ефективною діяльністю. Дослідження основних чинників дозволяє виявити тенденції їх впливу на інвестиційний потенціал підприємства, розробити необхідні заходи з метою коригування наслідків впливу і досягнення поставлених підприємством цілей. Перспективним є прогнозування рівня інвестиційного потенціалу при визначенні цілей діяльності та формуванні інвестиційної стратегії підприємства.

#### Список використаних джерел:

1. Єпіфанова І. Ю., Бардадин О. А. Сутність інвестиційного потенціалу підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 14. С. 39–42.
2. Заїка С. О. Інвестиційний потенціал підприємства та варіанти його формування. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки*. 2015. Вип. 13. Ч. 1. С. 84–86.
3. Машлій Г., Грицишин В., Мосій О. Теоретичні засади формування інвестиційного потенціалу підприємств та напрями його розвитку. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. Вип. 2 (25). С. 421–432.

**Кулінченко С. О.**, здобувач освіти,  
науковий керівник: **Гібкін К. Р.**, викладач,  
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж  
Державного торговельно-економічного університету»

## РОЛЬ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА У ПЕРІОД ПІСЛЯВОСННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Вже майже рік Україна бореться за своє виживання проти сусідньої держави. Більше 20% України зараз окуповані, тисячі людей загинули, а мільйони були змушені залишити свої домівки, близьких, а іноді й справу свого життя.

Справжніх даних про те, скільки підприємств припинило роботу через війну, немає. Згідно з результатами опитування Міністерства цифрової політики України, станом на червень 46,8% підприємств все ще перебувають на паузі або майже не працюють через повномасштабне вторгнення.

До війни більше половини ВВП України вироблялося середнім та малим бізнесом. За оцінками експертів, прямі збитки малого та середнього бізнесу в Україні з початку повномасштабного російського вторгнення оцінюються в \$64–85 млрд. Щоб повністю відбудувати та профінансувати ці втрати, можуть знадобитися десятиліття [1].